

No es pot abaixar la guàrdia

L'actualitat de la setmana passada va deixar dues imatges ben diferents però que serveixen per recordar que no es pot abaixar la guàrdia: la fotografia de dones nigerianes plorant el segrest de les seves filles en mans del grup jihadista armat Boko Haram, que té la intenció de vendre-les com a esclaves, i la fotografia de dinou homes vestits de negre amb corbata a propòsit de la reunió que Mariano Rajoy va mantenir amb el Consell Empresarial per a la Competitivitat (CEC), els principals representants empresarials de l'Ibex-35.

D'una banda, el segrest de les 223 adolescents nigerianes que es va produir el 14 d'abril ha mobilitzat, per fi, la comunitat internacional. Des de fa una setmana, els EUA, França i el Regne Unit han anunciat accions per contribuir a posar fi al segrest, i moltes persones de reconegut prestigi mundial s'han sumat a les campanyes *Bring back our girls* i *Real men don't buy girls*, impulsades a través de les xarxes socials. D'altra banda, el dinar del president Rajoy amb l'elit del món empresarial tenia com a objectiu escenificar la seva complicitat amb el discurs de la recuperació econòmica. En aquest sentit, el resultat va ser positiu, ja que els representants del CEC van constatar els indicis de creixement de l'economia espanyola que defensa el govern, ignorant les evidències sobre el creixement de les desigualtats i de la pobresa en l'estructura social espanyola.

Posar de costat les dues fotografies, el segrest de 223 adolescents nigerianes i el dinar entre dinou homes amb corbata, permet evidenciar la polarització social d'un món en què les desigualtats, en lloc de tendir a desaparèixer, no cessen de reproduir-se i créixer. En aquest cas, cal recordar que les desigualtats entre els homes i les dones persisteixen tant a escala mundial com a escala nacional. Malgrat que es manifesten i s'expressen de manera ben diferent, responen a uns mateixos mecanismes explicatius.

Les desigualtats socials són fruit de la manca d'igualtat d'oportunitats per accedir als recursos. Des de la perspectiva sociològica, s'explica que aquesta manca d'igualtat s'origina en les relacions socials a partir de tres mecanismes: l'explotació que té lloc quan un grup de persones organitza el

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

treball d'altri i se'naprofita, la dominació o imposició dels interessos d'un grup sobre els altres i l'opressió quan un col·lectiu fa ús del seu poder per subordinar-ne un altre i limitar-ne la llibertat, els drets i el reconeixement. El segrest de les adolescents nigerianes és un clar exemple de discriminació resultat d'unes relacions

socials d'explotació i d'opressió. L'inhumanitat de les condicions i amenaces del rapte protagonitzat pel grup Boko Haram suposa l'explotació de la vida i el cos de les joves nigerianes i l'opressió dels seus drets com a persones. La triple condició de dones, adolescents i negres es converteix en una triple raó de discriminació.

La trobada de Rajoy amb els representants del CEC es pot analitzar en termes de dominació, com una clara escenificació de l'hegemonia masculina del poder. L'absència de dones en

la fotografia oficial del dinar mostra la manca de representació femenina que existeix, encara avui, en determinats espais de poder polític i econòmic. La segregació vertical explica els obstacles que les dones es troben, a diferència dels homes, per accedir al poder i promocionar-se laboralment. La causa dels obstacles és la discriminació per raó de gènere i la conseqüència és la nul·la o escassa presència de dones en espais de decisió on es manté impermeable la mirada masculina del món. Una mirada que s'ocupa de l'economia productiva sense reconèixer el caràcter imprescindible de la producció domèstica.

La vulneració dels drets humans de les nenes de Nigèria i l'ostentació masculina del poder que es desprèn de la fotografia oficial del dinar de Rajoy alerten, a nivells molt diferents i no comparables, que no es pot abaixar la guàrdia pel que fa a les desigualtats de gènere. Així ho recorda l'*Informe Sombra 2008-2013* que acaba de fer públic la plataforma espanyola CEDAW (Convenció per l'Eliminació de tota Forma de Discriminació contra les Dones). Es tracta d'un informe elaborat per un comitè de persones independents a partir de la convenció aprovada el 1979 per les Nacions Unides. Entre altres resultats, la plataforma CEDAW ha denunciat a l'OIT que des de la reforma laboral del 2012 s'han destruït 308.000 llocs de treball ocupats per dones i 282.300 per homes. L'activisme de les organitzacions que defensen i lluiten pels drets de les dones i la igualtat de gènere és imprescindible tant a escala internacional com a escala nacional. Sovint, el context de pseudoigualtat del nostre entorn més proper emmascara les discriminacions que conviuen quotidianament amb nosaltres. La no percepció d'algunes desigualtats no implica la seva desaparició: el que no es veu també persisteix. Per aquesta raó no es pot abaixar la guàrdia.

SUSANA SUBIRANA

Des de la reforma laboral del 2012 s'han destruït 308.000 llocs de treball ocupats per dones i 282.300 per homes